

INFORMACE O CHARTĚ 77

ročník dvacátý (1989) - č. 18

uzávěrka dne 6.10.1989

Document Charter 77/60/89 Solidarita s vězněnými aktivisty v Lipsku	2
77/61/89 Dopis Jiřímu Kolářovi	2
77/62/89 Noví signatáři	3
Rechovor s mluvčí Charthy 77 Danou Němcovou	2
sdělení VONS č.1077 (Solidarita s vězněnými aktivisty v Lipsku)	2
1078 (Další pokuty východočeským aktivistům)	2
1079 (Roman Rákosník v ilegalitě)	2
1080 (Přehled represí proti patici Několik vět) Příloha: Seznam postižených se základními údaji	3
1081 (Postíhy na Stromovku)	2
1082 (Vl. Šachovcov opět sproštěn vinu)	2
Václav Havel piše T. Mazowieckému a I. Poastayovi	2
Jan Urbán: Východoněmecký exodus	3
V smladatu nově vyšlo...	11
Krátké správy	
Přepadení Jany Miklušákové	2
Eurové napadení Václava Svobody	2
hlavní líčení ve věci Vl. Veselíčkova	2
mládežnického	2
udělení ceny Olafa Paluše	2
Dopis do SSSR	2
Setkání s parlamentními delegacemi	2
Dopis signatářů Několika vět předsedovi vlády ČSSR	2
Ota Nevrhla nadále vězněn	2
Jaroslav Krblišek znova souzen	2
uctění památky sv. Václava	2
výslechy v Brně	2
Barušky před budovou Rudého práva	2
Soudní spory o tiskovou opravu	2
Zákaz vysílání a solidární akce na protest	2
Ekologické manifestace	2
Nové nezávislé iniciativy	2
zásah proti hudebním skupinám	2
desada v katakombech	2
obléžené městočko	2
Jednou větou	2
Nové adresy politických vězňů	2
Hledání bomby v Anglické 8	2
Jiří Tichý: Podzimní překvapení (fejeton)	10

Informace o Chartě 77 vydává nezávislá redakční skupina signatářů Charthy 77

Nařízení Občany, Podolí 2762, 276 01 Němčík 1

Pavla Paloušová, Na Kampě 8, 118 00 Praha 1

Petr Uhí, Anglická 8, 120 00 Praha 2

Informace o Chartě 77 vychází jednou za 14 dní. Jsou periodickou tiskovinou, nezávislou jak na státní moci, tak i na Chartě 77. Odce spolupracují s mluvčími Charthy 77 a sverají jí v plném rozsahu všechny dokumenty Charthy 77 jakož i všechna sdělení VONS. Náklady na výrobu a distribuci jsou hrázeny z dobrovolných příspěvků a donova i ciziny. Signatářům a aktivním stoupencům Charthy 77 v Československu se Infocem poskytuje podle technických možností, a to zadarmo. V případě výroby a distribuce infocu, které jsou nezávislé na naší redakci, jsou náklady na jeden výtisk i s poštovním 10 Kčs.

Přeříkrování či jiné přebírání textů sverajících infocem je možné jen s uvedením pramenu. Bez uvedení pramene je možno přebírat dokumenty Charthy 77, sdělení VONS, petice, otevřené dopisy, fejetony, jakož i texty, z jejichž charakteru či uvedení je zřejmé, že nebyly psány pro infocem.

Charta 77/60/89
Sdělení VONS č.1077

V Praze dne 21.9.1989

Solidarita s vězněnými aktivisty v Lipsku

V Lipsku v NDR je ve vazbě 11 občanů, kteří jsou obviněni z nezákonného srážkování; hrozí jim tresty odnětí svobody do dvou let. Byli sadrženi 11.září při mítové modlitbě před Mikulášským kostelem v Lipsku, která je zde pravidelně pořádána každý pondělí již od roku 1982. Teatokrát se modlitebního shromáždění zúčastnil neobvykle velký počet lidí, asi tisíc tři sta. Přispěla k tomu napjatá společenská atmosféra, vyvolaná exodem několika desítek tisíc občanů NDR, a předchozí policejní zásahy proti manifestaci, konané v Lipsku 4.září na podporu práva na vystěhování. Lidová policie prohlásila modlitební shromáždění za rozpuštěné a asi 700 účastníků prostranství před kostelem opustilo. Proti zbylým podnikla policie zásah, 104 jich přivedla na policejní stanici, další rozehnala. Většina zadržených byla propuštěna s pokutami 1000,- až 5000,- DM. Ve vazbě zůstali Carola Bornschlegelová, Udo Hartmann, Ketrin Hattenhauerová, Axel Gebthabt, Jutta Getzelová, Mirko Ketzler, Jürg Müller, Günther Müller, Gundula Walterová a Ramona Ziegnerová. V samostatném řízení byli mezi ním Udo Hartmann a Jürg Müller odsouzeni - dosud nepravomocně - ke čtyřem měsícům odnětí svobody. V pondělí 18.září došlo k další represi: lidová policie zadržela asi 50 lidí, kteří šli do kostela na mítovou pobožnosti nebo kteří po ní z kostela vycházeli. Zatím není známo, zda někdo ze zadržených je ve vazbě. Informace o tomto případu se podávají v pracovní dny od 18 do 22 hodin, v sobotu a v neděli od 16 do 20 hodin na farním úřadě, telefon 37-41-60426.

Domináváme se, že nemůžeme mlčet, jestliže jsou savíráni lidé jen za to, že usilují o nezávislou sněmu společenských posád, tím spíše, vyjadřují-li tuto přání společnou modlitbou. Jestliže jsou vězněni, perzekuováni a šikanováni takoví lidé, musíme spojit své síly a učinit vše proti tomu, aby se NDR, Československo, Rumunsko a Albánie nestaly nemocnými místy Evropy, a tím hrozba nejen pro národy těchto zemí, nýbrž pro celé mezinárodní společenství. Vycházíme-li z názoru, že občan NDR mají právo na odchod do NSR, je tím spíše naší morální povinností zasadit se o to, aby svobodně a bez překážek mohli v NDR žít ti, kdo si v ní přejí žít a kdo svými kritickými postoji přispívají k nápravě společenských poměrů.

Obracíme se proto na všechny demokraty Polska, Maďarska a Sovětského svazu bez ohledu na to, zde působí ve vládních a oficiálních strukturách či nezávisle, bez ohledu na jejich politickou orientaci či náboženské přesvědčení, aby se s nařízení přáteli v Lipsku veřejně solidarizovali. Pomohou tak nejenom jedenácti lidem, kteří trpí ve vězení pro vše spravedlivou, ale i rezivujícímu se nezávislému hnutí v Německu, všem, kdo žijí v této části Evropy a posléze i celé Evropě.

Václav Havel, Tomáš Hradilek, Dana Němcová - mluvčí Charty 77
Výbor na obranu nepravodlivě stíhaných, čs.liga pro lidská práva a člen Mezinárodní federace pro lidská práva (FIDH)

(Mluvčí Charty 77 Saša Vondra je t.č. ve vězení)

*

Charta 77/61/89

V Praze 25.9.1989

Milý Jiří Koláři,
 rádi se připojujeme ke všem, kteří si připomínají v těchto dnech Vaše pětasedmdesáté narozeniny. Víme dobře o hluboké stopě, kterou Vaše dílo bájnictví i výtvarné umění v české kultuře, a jsme rádi, že o této stopě dobře vědí a často se jí inspirují i příslušníci mladších generací, kteří nezatíli v Praze Vaše výstavy a nemohli si v knihkupectvích koupit Vaše knížky. Ačkoli žijete už dlechu v Paříži, chápeme Vás stále jako jednoho z nás a radujeme se z Vašich úspěchů ve světě. Přejeme Vám jménem našeho společenství zdraví do dalších let!

Václav Havel
mluvčí Charty 77
(Mluvčí Charty 77 Saša Vondra t.č. ve vězení.)

Tomáš Hradilek
mluvčí Charty 77
(Mluvčí Charty 77 Saša Vondra t.č. ve vězení.)

Dana Němcová
mluvčí Charty 77

Charta 77|62|89

Hoví signatáři

V Praze dne 30.9.1989

K prohlášení Charty 77 ze dne 1.1.1977 se v době mezi 1.7. a 30.9. připojilo dalších 81 signatářů:

Jaroslav Achrez, vrátný
 PhDr. Václav Bartošek
 Robert Bator, dělník
 Václav Bouček, důchodce
 Aloisie Breušková, důchodkyně
 Ludmila Bujačková, důchodkyně
 Petr Buňka, řidič
 Libor Burda, seřisevac
 Věra Cibulková, důchodkyně
 Jan Černocký, železničák
 Alice Čihalová, invalidní důchodce
 Marie Divišová, keramička
 Vlasta Drobňá, sárovotní sestra
 Jozef Drobňá, horník
 Ing. Jiříslav Drozd, ekonom
 Monika Elšíková, asistent film.výroby
 Petr Furišek, elektrikář
 Rudolf Glemoš
 Emil Hadač, operátor
 Eva Barentová, dělnice
 Martin Haesa
 Milen Havelka, čistič oken
 Marie Havelková, dělnice
 Pavel Heřman, knihař
 Martin Holata, knihař
 Pavel Holeš, automechanik
 Ivona Hošková, zam. kom. prac.
 Karel Hůžsel, technik
 Petr Hrbek, elektromechanik
 Pavel Hruška, důlní elektromontér
 Ing. Milan Jarc, ekonom (důchodce)
 Jiříslav Kabele, řidič
 Jaroslava Kanivková, řidička
 Martin Kende, elektromechanik
 Ing. Tomáš Kopřiva
 Miloš Král, provorní elektrikář
 Eva Kraupnerová, v domácnosti
 Vladimír Kraupner, studující
 Roman Kreitl, dělník
 JUDr. Vojtěch Krumpera, právník
 Ing. Otta Libal, agronom

Václav Kavel
 mluvčí Charty 77

(Mluvčí Charty 77 Saša Vendre je t.č. ve vězení)

Tomáš Hradílek
 mluvčí Charty 77

Dana Němcová
 mluvčí Charty 77

Charta 77 - například ve starém stylu myšlení

(Rozhovor s mluvčí Charty 77 Danou Němcovou)

Budou právo z 25.9. zveřejnilo projev člena předsednictva ÚV KSČ a tajemníka ÚV KSČ Jozefa Lenárta, přednesený 23.9. v Závodech 29.augusta v Partizánském. Jozef Lenárt zde nij. uvádí:

"Chceme, aby byly zachovány vymoženosti lidu, životní jistoty, které jsou plody obětavé práce. Ne tedy inflační životnost, ale moderní plánování, racionální využití zbožné peněžních vztahů, intenzivnější zapojení do mezinárodní, zejména socialistické, dělníky práce a kvalitní práce všude a u všech - to je a musí být

naší volbou a klavou magistrálou. V rozporu s ní jsou i rady z řad tzv. Charty 77 vlast si neproduktivní půjčky ze zahraničí a tak neúspěšně úvěry a lichvářskými úroky zatížit budoucí pokolení. Smyslem těchto 'slabomyslných' doporučení je, aby se inflaci rozvrátil vnitřní trh s tím, že - jak oni tvrdí - když budou prázdné obchody, bude i 'demokratizace' v jejích pojetí. Tedy pravý opak naší politiky, naší cesty."

VIA: Co říkáš na vystoupení Josefa Lenárta? Tvrzí, že něco takového Charta, ať již v poslední době díl v minulosti?

DN: Kdybych měla tu přiležitost, jakože že jí mít nebudu, ráda bych se zeptala pana Josefa Lenárta, odkud čerpal nášor, který zde vyslovil: On neheverí přímo o Chartě, říká, že jsou to rady z řad tzv. Charty. To tedy nevím, kdo má na mysli. Charta jako celek se k ekonomické přestavbě vůbec nevyjadřovala, protože to nespadá do naší kompetence. Je to otázka odborníků a ti, kteří jsou v řadách Charty, mohou mít různé názory, ovšem rozhodně nemají takové, jak se zde píše. Já jsem se nikdy s žádným takovým názorem nesetkal. Naopak, pokud je mi známo, tak např. Václav Havel se nedávno vyjadřoval proti poskytování úvěrů, jejichž efektivnost a návratnost by nebyla přísně sledována věřitelem. A pokud jde o zatížení budoucích pokolení, mám dojem, že tato budoucí pokolení jsou spíše zatížena hospodářskými resty než úvěry, které nejsou a o nichž se neuvažuje. Ale spíš pokud jde o Chartu, nikdy jsem o úvěrech napsali.

VIA: Existuje - bez ohledu na úvahy o možných úvěrech - tzv. katastrofická koncepce společenského vývoje. S touto sjednocující představou se lze setkat u některých lidí. Jde o známé heslo "čím hůře, tím lépe". Ten, bude-li prudké obchody, jak říká pan Lenárt, lidé se budou radikalizovat více proti režimu, budou bojevnější. Je to takové plání, aby se Československo vydalo na polskou cestu vývoje. Někteří lidé v tom totiž vidí možnost změn politického systému. Zastává tento názor Charta jako celek? A jestliže ne, jsou mezi chartisty alespoň některí, kdo takové názory, podle mého soudu velmi primitivní a nebudoucí zastávají?

DN: Kdodoliv četl alespoň některá prohlášení Charty a alespoň trochu pochopil, o co Charta jde, pak musí vědět, že tento názor, který nám ostatně není připisován poprvé, se v našem prostředí nevyskytuje a že tvrdí, že nastáváme názor "čím hůře, tím lépe", je jednou z četných ponuks, které mají odčernit Chartu 77 před veřejností. Všechny tyto ponuksy a předvádění nás jako těch, kteří by te zde chtěli rozvrátit, aby potom mohli v tom prostoru uskutečňovat své vlastní plány, tady všechny tyto ponuksy směřují k tomu, aby se osazil vliv Charty, která zvyšuje zájem veřejnosti o lidská a občanská práva. To je totiž náš zájem a my nejdeme chtít tento zájem uskutečnit tím, že necháme nejářiv národ vyhledovat. Neobokrát jsme naopak udržanovéli, že necháme, aby se prohluboval kritický stav, že naopak chceme nápravu situace, situace, která vyžaduje okamžité řešení, jak se píše i oficiálně. Krončí toho si ještě myslím, že ponuksy na naši adresu jsou tak často a konsekventní, že tato malichernost, kterou nám připisují, a ponocí níž chtějí proti nám počítat normální občany, je součástí celé velké kampaně. Ta nás má nejen izolovat, ale ukazuje že se nyní hledá nějaký občtí baránek. Tady už se hovoří o inflaci. Co kdyby inflace vzrostla, to bychom pak byli za ni asi odpovědní my. Podobně jako na jaře jsme vlastně my zaviali hospodářské potíže tím, že inspirováme sabotáže a já nevím co všechno. A dokonce v důsledku těchto obvinění zůstalo několik lidí ve vazbě. Jakub Dubský a další.

VIA: Lenártevo vystoupení se dá interpretovat i jinak. Čtenář může mít dojem, jakoby docházelo k jednání státních a stranických orgánů a lidí z Charty 77, kteří při nich udílejí této organizačné nějaké rady. Charta 77 je ostatně založena na myšlence dialogu se státní mocí o lidských právech. Chtěl bych se zeptat, zda v průběhu tvé funkce, tady za posledních devět měsíců, došlo k nějakému dialogu s orgány státní moci.

DN: Není mi vůbec známo, že by k nějakému jednání došlo. Jediným partnerem, který je nám stejně určen, jsou represivní orgány. Reprezentativní orgány s námi nejednají a rozhodně jim nepodáváme žádat slabomyslné doporučení, které by vedla k inflaci a rozvracela vnitřní trh.

VIA: Ise tedy říci, že Charta je k dialogu o lidských právech stále ochotna a že státní orgány tuto nabídku stále nepřijímají.

DN: Nehledě na to, že všechny své příspěvky, podněty, ve všech oblastech, v nichž se cítíte příslušní pro jejich zlepšení a občanskými a lidskými právy, všechny své dokumenty oficiálně zasíláme státním orgánům. K dialogu jsme ochotní a nezakládáme názor, že nejprve se všechno musí shodit a pak teprve bude možno jednat. Naopak, stále opakujiem, že jednat je potřeba teď, aby hůř nebylo.

VIA: Aho, čili stále plati ono jakékolivko: Partnery k dialogu si vybíráme my a dialog povídáme jenom s těmi, kdo stojí na půdě socialismu, a o tom, kdo stojí na půdě socialismu, rozhodujememe zase my. Je to tak?

DN: Bohužel je to tak. V sobotu jsem četla o debatě s redaktory Rudého práva a tam byla položena podobná otázka, totíž podle jakého klíče se vybírají ti, s nimiž je možno vést rozhovor. Tato otázka tam nebyla zadovězena. Nám dojem, že tu jsou už jakeš co seznamy a z dialogu jsou předem vyloučeni nositelé psi hlavy, protože konac koncem nějaký nepřítel v tomto starém stylu myšlení tu existovat musí. Tento los někam padl na Chartu. Případě mi naprostoto paradoxní, když na jedné straně se vyzývá k občanské angažovanosti a na druhé straně je zde vydělenová skupina, apriori označována jako antisocialistická jenom proto, že se na socialismus nedvolívala za každým druhým slovem, už proto, že by bylo třeba vést dialog i o tom, jak má socialismus vypadat.

VIA: Děkuji za rozhovor.

(S Danou Němcovou hovořil Petr Uhl z agentury VIA)

Uhranek

Uhranek

Uhranek

Sdělení Výboru na obranu nepravodlivě stíhaných, který je členem pro Lidská práva a Členem Mezinárodní federace pro lidská práva (FIDH)

Všechna sdělení VONS jsou zasílána Federálnímu shromáždění. Jména a adresy členů VONS jsou zveřejněny ve sdělení č.860.

Sdělení č.1078 (Další pokuty východočeským aktivistům)

Pro přestupek proti opatřením k upovnění vařeňského pořádku byly oborem vnitřních věcí NěMV v Pardubicích uloženy pokuty dalším čtyřem východočeským aktivistům, a to Zdeňku Ingrovi a Jaromíru Stibicevě po 3000 Kčs, Romanu Lohnickému 2000 Kčs a Miroslavu Petrovi 1000 Kčs. Počet takto postižených účastníků počknutého setkání nezávislých aktivistů SPUSA a dalších občanských iniciativ z Východočeského kraje, které se uskutečnilo dne 8.4.1989 v Pardubicích, se tak zvýšil na 25 (viz naše sdělení č.1016, 1072). Obdobný postup hrozí ještě Aleně Janečkové, Ladislavu Germanovi a Stanislavu Pitzádovi.

V Praze 27.9.1989

*

Sdělení č.1079 (Roman Rákosník v ilegalitě)

Katolický aktivista Roman Rákosník, jeden ze zakládajících členů Klubu právní podpory, signatář Charty 77 a členec mnoha dalších nezávislých iniciativ, obdržel v červenci t.r. povolávací rozkaz, podle něhož nál 11.8.1989 nastoupit na vojenské cvičení. Obdobné rozkazy v souvislosti se arzenovým výročím obdržela celá řada mužů, angažovaných v nezávislých iniciativách. R. Rákosník však na cvičení nenastoupil, nemělo toho sasial ministerstvu národní obrany a vojenské správě otevřený dopis, v němž vysvětluje, proč se z důvodu svého náboženského přesvědčení i osobního svědomí neni ochoten podlet na dalším výcviku k násilí a proč současně nehodlá přijmout ani trestní sankci v rozsahu od šesti měsíců do pěti let vězení, která mu za tuto jeho rozhodnutí hrozí. Osuzuje příslušným orgánům, že v žádném případě uchodi dobravelně resignovat na svou svobodu a že se proto ež do vyřešení problematiky "odpiraců" a zavedení nábranné služby v civilním sektoru uchyluje do illegality.

Roman Rákosník se skutečně od počátku svrpa skrývá. Vydetektovatel vojenské obvodové prokuratury v Litoměřicích kpt. Vladimír Nedvěd zahájil proti němu dnu 16.8.1989 trestní stíhání pro trestný čin nenaštoupení služby v osbrojených silách podle §269/1 čr.s. a trestní oshou od jednoho roku do pěti let. Dne 30.8. nařídil

centý vyšetřovatel za souhlasu vojenského prokurátora per.JUDr.Jaroslava Kučery domovní prohlídku v bytě R.Rákosníka, par.4.1.1980, bytem v Jablonci nad Nisou, učenky Němcové 3, jakož i v bytě jeho matky. Při prohlídce dne 5.9.1989 nebyl R.Rákosník nalezen a nic nebylo odhaleno.

Roman Rákosník se doposud skrývá. Obhajujeme zásadu, že odmítnutí vojenské služby z důvodu náboženského přesvědčení nebo z důvodu svědomí by nemělo být předmětem trestního postihu - pokud je kompenzovací ochotou k náhradní civilní službě. Rozhodnutí R.Rákosníka uchýlit se do illegality není v poslední době sjedinělé, jak o tom svědčí případ kněze Štefana Javoráckého či manželů Kofinkových. Každopádně je projevem optimismu ohledně budoucího vývoje v naší zemi.

V Praze 27.9.1989

*

Sdělení č.1080 (Přehled represí proti petici Několik vět)

Ke dni 29.9.1989 registruje nás výbor, bez pároku na úplnost, následující všechny jí políčejí a justiční represe proti těm, kdo rezonoují nebo dávají podepisovat petici Několik vět. Pro příliš velkou četnost nejme schopni zaznamenat jednotlivé výslechy, zastrašování, administrativní postupy, různé problémy v zaměstnání apod., jimž jsou vystaveni signatáři Několika vět. Naopak o zvlášť vážných justičních represích referujeme a budeme referovat v soudcích oděleních.

1. Domovní prohlídky v souvislosti s číšením Několika vět (zatím registrováno celkem 23): Milan Adámek, Petr Cigler, Václav Černík, Stanislav Daváty, Monika Elišáková, František Hapala, Hana Holčnerová, Jaroslav Honzířek, Radka Chovancová, Jaroslav Kocourek, Jiří Křížan, Miroslav Mareček, René Matoušek, Zdenka Mláčková, Roman Moravec, Antonín Petrásek, Jan Rumpich, Pavel Skáryd, Miroslav Štěpánek, Jan Urban, Saša Vondra, Pavel Záleský a Stanislav Zárybnický.

2. Pro trestné činy jsou v této souvislosti stíháni čtyři občané: Miroslav Mareček a Kyjova je na svobodě stíhán pro přípravu k trestnému činu pobuřování, drží protestní blechovku (viz odělení č.1073); Jiří Marek z Polné je na svobodě stíhán pro trestný čin pobuřování; také RNDr.Antonín Petrásek z Bořetic je stíhán pro trestný čin pobuřování, od 20.8. do 13.9.1989 byl držen ve vazbě, 18.9.1989 musel nastoupit na vojenské cvičení (viz odělení č.1067 a 1054); Miroslav Štěpánek a Krupky je na svobodě stíhán pro trestný čin výtráncství a pro předín proti veřejnému pořádku.

3. Pro předín proti veřejnému pořádku byly na základě minořádného zákonného opatření, schváleného v tomto roce a zářízeného jako §6/c zákona o předinech, učteny zatím většinou nepravomocné tresty za rezonožování či rozšířování Několika vět celkem devatenácti občanům: Vítu Bočkovi ze Žďárce uložil OS Žďár a. Sázavou peněžitý trest 3000 Kčs, Karlu Chrovi z Rakovníka uložil OS Rakovník peněžitý trest 3000 Kčs, Miroslavu Chrovi z Volar OS v Prachaticích podmluvný třímesíční trest odnětí svobody na zkušební dobu tří let a zároveň peněžitý trest 3000 Kčs, Petru Dušejovskému ze Znojma OS ve Znojmě peněžitý trest 3000 Kčs (přijato a pravomocné), Františku Hapalovi z Hulína OS v Gottwaldově paněžitý trest 5000 Kčs, Martinu Hassovi z Kremnici OS v Kremnici paněžitý trest 5000 Kčs, Jaroslavu Honzířkovi z Horního Štěpánova OS Prostějov napodmíněný trest v trvání dvou měsíců (J.Honzířek je od 23.8.1989 držen ve vazbě), Bohumilu Klesovi a Prostějova OS v Prostějově peněžitý trest 500 Kčs, Petru Kunžákovì a Prostějova OS v Prostějově peněžitý trest 1000 Kčs (přijato a pravomocné), Petru Kunertovi a Prostějova OS v Prostějově peněžitý trest 500 Kčs, Jaroslavu Ludvíkovi z Brna MS v Brně peněžitý trest 4000 Kčs, Jaroslavu Malfaitovi z Rakovníka OS v Rakovníce peněžitý trest 3000 Kčs, Miroslavu Matěchovi z Jesenného OS v Semilech peněžitý trest 5000 Kčs, MUDr.Zdeňce Mláčková z Buchlovic OS v Uherském Hradišti peněžitý trest 4500 Kčs (přijato a pravomocné), Romanu Moravcovì z Libiny OS v Šumperku peněžitý trest 3500 Kčs, Dušanu Peříškovi z Prostějova OS v Prostějově peněžitý trest 1000 Kčs (přijato a pravomocné), Josefmu Šlapákovi ze Semil OS v Semilech peněžitý trest 4000 Kčs a Michalu Šverdíkovi z Prostějova OS v Prostějově peněžitý trest 1500 Kčs (přijato a pravomocné). Zvláštní případ představuje sluvcí Charty 77 RNDr.Saša Vondra, jemuž byl v přímé souvislosti s Několika větami jeho podmíněný

dvojasedení trest za kladení květin na Václavském náměstí přeměněn na nepodmíněný trest již nastoupil.

4. Podezření pro přečin proti veřejnému pořádku bylo v této souvislosti oficiálně sděleno nejučně dvaceti čtyřem občanům, přičemž u několika z nich již trestní řízení pokročilo do dalších fází. Jde o Milana Adánska z Holešova, Petra Ciglera a Mladého Boleslaví, Václava Černíka z Třebochovic pod Orebem, Moniku Bláškovou z Gottwaldova, Jiřího Fajzona z Liberce, Jindřicha Haverlaanta z Přerova, Hanu Holenecovou z Brna, Pavla Chmelnického z Lipníku nad Bečvou, Radku Chovancovou z Gottwaldova, Jana Jandu z Volar, Jaroslava Kocourka z Vamberka, Olivery Kucku z Volar, Radka Langhamera z Trutnova, Josefa Hráčka z Prostějova, Oldřicha Nyšku z Lipníku nad Bečvou, Jana Rampicha z Plzně, Stanislava Saluse ze Zádru a. Sázavou, Milana Snášela z Prostějova, Dušana Struchlka z Brna, Petru Jereše ze Dvora Králové, Stanislava Zárybnického z Rakovníka a Viléma Zukala z Valašského Meziříčí. Zvláště represe postihla Pavla Škerýda ze Žatce, který byl pro tento přečin osm dní držen ve vazbě.

Kromě toho je mnoho občanů, jejichž evidenci se nám zatím nepodařilo pořídit, ze rozšířování Několika vět stíhané pro přestupek proti veřejnému pořádku.

V Praze 30.9.1969

Příloha: Seznam postihlých se základními údaji.

Milan Adánek, nar.30.3.1971, sídl.ČSP 1359, 769 01 Holešov, okr.Kroměříž
Vít Boček, nar.6.7.1962, etolař, 594 36 Žďárce 23, okr.Žďár n. Sázavou
Petr Cigler, nar.20.4.1961, S.K.Neumazna 1008/6, 293 01 Mladá Boleslav, soudcatař
skubební technik, signatář Charty 77
Karel Crha, Rakovník
Miroslav Crha, Volary, okr.Praha-Prachatic, lesní dělník
Václav Černík, 503 46 Třebochovice pod Orebem č.514, signatář Charty 77
Stanislav Devátý, nar.8.6.1952, Revoluční 1285/312, 760 01 Gottwaldov, signatář
Charty 77, člen VONS a SPUSA
Petr Dušejovský, nar.11.2.1954, Krabkova 2, 669 00 Znojmo
Monika Elšíková, nar.5.11.1968, Prlovská 2009, 760 00 Gottwaldov, asistentka
filmového studia Gottwaldov
Jiří Fajzón, nar.21.4.1964, Jířmanice 259, Liberec, strojník ČSD, signatář Charty
77
František Hanák, 768 24 Hulín u Gottwaldova
Martin Hassa, nar.17.1.1965, ul.ČSLA 4009, 767 01 Kroměříž
Jindřich Havrlant, Přerov, sklenář
Ing.Hana Holenecová, Ježkova 7, 638 00 Brno, signatář Charty 77, člen RMS
Jaroslav Honzírek, nar.18.11.1925, 798 47 Horní Štěpánov 100, okr.Prostějov,
zemědělec
Pavel Chmelnický, nar.21.6.1955, Lenina 1013, 751 31 Lipník nad Bečvou,
zaměstnanec Posenných staveb Olomouc
Radmila Chovancová, nar.17.6.1966, Díly 3069, 760 01 Gottwaldov, čalounice-
dekoratérka v Divadle pražských
Jan Janda, Volary, lesní dělník
Bohumil Klos, nar.28.1.1971, Krásná 12, 796 00 Prostějov, dělník
Jaroslav Kocourek, nar.23.8.1962, Struha 789, 517 54 Vamberk, vrátný
Jiří Křížan, Navrátilova 16, 110 00 Praha 1, scénárista
Oliver Kucha, Volary, lesní dělník
Petr Kunáček, nar.13.5.1968, Rejsekova 6, 796 00 Prostějov, sanitář
Petr Kunert, nar.5.2.1969, Mozartova 27, 796 00 Prostějov, dělník
Radek Langhamer, Blanická 159/13, 541 01 Trutnov, signatář Charty 77
Jaroslav Ludvík, Brno-Maloměřice, dělník
Jaroslav Malfait, nar.8.10.1957, Komenského 163, Lužná I., 270 51 Rakovník
Miroslav Maraček, nar.21.9.1954, Za hůnky 3218, 697 01 Kyjov, okr.Hodonín
Miroslav Matěcha, 512 06 Benešov 214, okr.Sezimov
René Matoušek, Ruprechtická 763/73, 460 01 Liberec 1, signatář Charty 77
MUDr.Zdenka Ničáková, nar.24.7.1936, 687 08 Buchlovice 673, okr.Uherčice Hradisko,
obvodní lékařka OFNZ Uh.Hradiště

Roman Horavec, nar.14.6.1967, 780 05 Libina č.334, okr. Šumperk, zámožník
Josef Mráček, nar.6.6.1965, M.Alše 39, 769 00 Prostějov, skladník, člen NMS
Oldřich Nyška, nar.9.6.1939, Bohuslavská 430, 751 31 Lipník nad Bečvou
RNDr. Antonín Petrásek, nar.8.10.1955, Blatnická 14, 628 00 Brno, programátor-analytik
Dušan Pořízka, nar.19.3.1963, Spitzauerova 6, 796 00 Prostějov, jevištění technik
Jen Rampich, 30.5.1966, Šalavská 26, 300 00 Plzeň, dělník, signatář Charty 77, HOS
Stanislav Salus, Žďár n. Sázavou
Milan Snášek, nar.25.6.1969, 798 27 Kamenice na Hané č.577, okr. Prostějov
Dušan Stuchlík, Brno, student
Petr Šereš, Rooseveltova ul., Dvůr Králové
Pavel Starý, Žatec, dělník
Josef Slápák, nar.12.3.1958, Podmoklice 17, 513 01 Semily, poštovní doručovatel
Miroslav Štěpánek, nar.30.5.1961, Žižkova 107, 417 41 Krupka, zaměstnanec ČSD
Michal Šverdlik, nar.6.7.1968, Bulharská 20, 796 00 Prostějov, student elektrotechnické fakulty ČVUT
Jan Urban, Thunovská 19, 118 00 Praha 1, novinář, signatář Charty 77
RNDr. Šárka Vendra, nar.17.8.1961, Trojaneova 2, 120 00 Praha 2, mluvčí Charty 77
Pavel Záleský, nar.28.2.1955, Jiráskova 1330, 765 02 Ostrava
Stanislav Zárybnický, nar.19.2.1932, Spálova 2258, 269 01 Rakovník
Vít Zukal, nar.17.1.1962, Stříbrná 7, 757 01 Valašské Meziříčí, zaměstnanec Městského podniku služeb Valašské Meziříčí

Prosíme poslizené, aby nám pomohli doplnit nedplné údaje.

*

Sdělení č.1081 (Postupy na Stromovku)

Před obvodním soudem pro Prahu 7 probíhla dne 23.9.1989 tří hlavní líčení ve věcech Jany Miklušákové, Moniky Hadrochálové a Josefa Kuhna pro předání proti veřejnému pořádku podle §61a zákona o předinech (viz naše sdělení č.1049), jehož se neli dopustit svou účastí na manifestacích 5. a 12.7. 1989 ve Stromovce proti výstavbě nové dálnice.

Samosoudkyně JUDr. Ladislava Kučírková rozhodla včetně postoupit národnímu výberu jako přesunu. Proti tomuto rozhodnutí podal obvodní prokurátor skírovst, takže o věci bude rozhodovat městský soud.

Praha 3.10.1989

*

Sdělení č.1082 (Vladimír Šebovcov opět sproštěn viny)

Obvodní soud pro Prahu 1, jemuž předsedal JUDr. Jan Bělohradský, rozhodl v hlavním líčení, konaném dne 19.9.1989, že Vladimír Šebovcov, nar.19.6.1967, bytem Lovosická 770, Praha 9, student matematicko-fyzikální fakulty UK, se přípravy tr.činu nebuňování podle §71 k §100/1 a,c tr.z., z něhož byl obžalován, nedopustil a zprostil ho v plném rozsahu viny. Trestné činnosti se sčítají V.Šebovcov dopustit čin, že vyhotovil 15 kusů plakátů s různými hesly politického charakteru a s téměř plakáty v tačce se zúčastnil manifestace dne 21.8.1988. Obvodní soud pro Prahu 1 tak rozhodl již jednou, tento rozsudek však městský soud v Praze zrušil s odůvodněním, že není jasné, zda V.Šebovcov od rozzářování plakátů upustil dobровolně. Při hlavním líčení dne 19.9. před obvodním soudem pro Prahu 1 však z důkazního řízení vyplynulo, že V.Šebovcov plakáty použít mohl, nicméně od toho dobrovolně upustil. Prokurátor se opět odvolal, o věci bude rozhodovat městský soud v Praze (viz naše sdělení č.890, 907 a 936).

V Praze 3.10.1989

Václav Havel příše Tadeuszovi Mazowieckému a Ivo Pozsgayovi

Vášený pane Pozsgayi, vášený pane Mazowiecki,

piši vám společně, což se může zdát nevykliká, ale mám k tomu své zvláštní důvody. V Československu byli totiž nedávno uváženi a u podvrazení republiky obviněni dva ní slovenští přátelé, kteří mi připomínají vás dva. Jde o Mira Kusého a Jana Černogurského. Miro Kusý je docentem filozofie, bývalým tajemníkem ŠV KSČ (z Dubčekovy éry) a je to reformní komunista, věřící, že komunistická strana musí mít svůj mocenský monopol zakotven v ústavě, ale že musí o vedoucí postavení usilovat ve svobodné soutěži o moc. Má názory téměř identické s vašimi, pane Pozsgayi, a kdyby v roce 1968 nezasáhl do československého vývoje skupiční aranžády, nepochybou by dnes měl v československém politickém vedení a českocomunistické straně podebnou postavení, jaké máte Vy v Národní a jeho sjednocené dělnické straně. Vy, pane Mazowiecki, jste charakterisován jako katolický intelektuál, kterému jako občanovi záleží na osudu jeho národa. Přesně tří charakteristiky platí o Jánu Černogurském, i když je, pravda, o mnoho let mladší než Vy. Kdyby se v Československu vyvíjely poměry směrem k demokracii, není vyloučeno, že by jednou zastával funkci, kterou jste nyní povídáte Vy. Toto zneváni, které se mi nuthavě vnučuje, platí ovšem i obráceně: kdybyste vy dva, pane Pozsgayi a pane Mazowiecki, zíli v dnešním Československu, byli byste za své názory a občanské postoje možná zavřeni, tak, jak jsou zavřeni dnes Miro Kusý a Jan Černogurský. Oba dnes zastáváte významné státní funkce v zemích, které jsou nejen nejbližšími sousedy Československa, ale které jsou s ním svázány i různými spojeneckými smlouvami. O to dlejdější se mi zdá, abyste se právě vy dva veřejně sestali dvou slovenských demokratů, kteří jsou nezvykle vzdálení a kterým hrozí vysoké tresty. Právě v této hlas by mohl zhatit bez vlivu, o tom jsem povíděl přeavěděn. Zádám vás proto snadně, abyste se na jejich podporu. Takový čin by nebyl jen významnou pomocí jim dvěma, nebyl by dokonce jen významnou pomocí celé československé společnosti, ale byl by i v zájmu vašich zemí: neumím si představit, že úsilí vašich zemí o demokratickou a pluralistickou společnost může být natrvalo úspěšné, když v ostatních socialistických zemích jsou politické vězni propuštěni nebo propuštěni, zavírá kritiky svého vedení v rozsahu snad ještě větším než v době brežněvovské. Svoboda Mira Kusého a Jána Černogurského, stejně jako Henry Posické, Miroslava Maňáka a Antona Šeleckého, kteří jsou obviněni o nici, je i svobodou vás dvanácti svých nejbližších zemí. Prosím vás o pomoc!

Václav Havel

Doddávám, že dne 2. října navštívil Václava Havla v jeho pražském bytě první tajemník velvyslanectví PLK Krystof Opalski a předal mu dopis předsedy polské vlády Tadeusse Mazowieckého z 25. září. Polští premiér v něm Václavovi Havlovi sděluje, že případ Miroslava Kusého a Jána Černogurského mu leží na srdci a že v této věci podnikl a podniká kroky, které povolují za nejproduktivnější. Premiér Mazowiecki Václava Havla upřesnil o svých sympatiích a své solidaritě.

O dopisu V. Havla se rádi t.r. bovoril také Ivo Pozsgay na technické vysoké škole v Budapešti, kde řekl, že dopis bude zveřejněn.

Východeněmecký exodus (reportáž Jana Urbana)

V neděli 1. října brzy ráno se nacházela krize je zahájená a že Michail Gorbačov může klíčově přijet na jistě velkolepé oslavu čtyřicetiletí DDR. Na Malé Straně stály stát desítky opuštěných aut se značkou DDR a všechno vypadalo na klidnou neděli.

Ráno však přijely první vlaky z Berlína a Drážďan, v malestranských uličkách se znova objevily skupinky mladých východočeských Němců, zapátrávajících a rozevřívajících. Při jízdě další a další auta a lidé je v chvatu opouštěli. Přes den se ukázalo, že česká policie ohlídala areál velvyslanectví a jeho zahrada kordonem a odstříd pouštět několiky mluvící lidí do jeho blízkosti. Velvyslanectví protestuje, žadá lidí se podat do zahrady přes příklohy posenek velvyslanectví USA. K volezru už sedí na chodníku před uzavřenou budovou mezi dvě stě lidí.

V pondělí proud lidí od rána zasluje a policie už přestává situaci zvládat. Rozhodující chvíle se odehrávají v podvečer. Zatímco probíhají intenzívní diplomatická jednání, policistům před velvyslanectvím v Praze vydal někdo kolem půl šesté rozkaz vytlačit Němců z ulice. Policie proto začala proti lidem postupovat s kovovými zátarasami. Posléji byly použity i gumové obušky. Uprostřed davu odbášely matky desítky malých dětí, vzdadu zadílovali policisty mlati lidé, mezi nimi i několik Čechů. Policie postavila na zadátku ulice zátaras. Z jedné strany stále několik desítek policistů a z druhé už mnoho set Němců, k nimž se připojovali stále noví a noví. Karmelitskou ulici jen stěží projížděly traťovaje a auta. Ozývá se skandování Freiheit, Freiheit. Někteří Češi z okolních domů přinášejí čaj pro děti a nabízejí místa na přespání. Všichni odpovídají stejně: Musíme tady zůstat, nezmíne proměňat ten moment, kdy nás pustí dovnitř. Oni nás musejí pustit.

Vypadalo to neuvěřitelně, ale těsně po deváté hodině večerní přicházejí k policejnímu zátarasu pracovníci velvyslanectví NSR, policie uvolňuje průchod a první skupina mužůk s malými dětmi prochází těch posledních pár metrů k otevřené bráně velvyslanectví. Za nimi postupně další a další. V 11 hodin v noci je před budovou stále ještě asi 250 lidí, posudu postupujících dovnitř. Velká skupina policistů prochází kolem a čeká opodál.

V úterý dopoledne stojí před přeplněnou zátasadou už nejméně pětset lidí. Občas se pootočí brána a hned za ní je možné zahlédnout palandy, postavené ve vstupní hale. Je jasné, že už teď je budova přeplněna. Čs. policejní článkový odbanují ve 12 hodin, že počet lidí uvnitř přesáhl pět tisíc a dodají, že podle zpráv z čs.-východeněmecké hranice je na německé straně ve směru do Československa fronta více než tisíce vozů. Prohlásili desítky: Němci musejí zavřít hranice, jinak to za pár hodin nikde nezvládne. To se pak chuteňstvě stalo kolem 15. hodiny. Z rohovorů s lidmi, kteří při jeli odpoledním vlaky se dozvídám, že východeněmecká dopravnost už od samého poledne vytahovala z vlaků lidí, které podezírala, že chtějí emigrovat.

Večer se prudce ochlazuje. Je poohýbává řest stupňů a začíná řeukat nepříjemný vítr. Přeplněný objekt velvyslanectví už napojuje ani všechny maninky a děti, malé náměstí před ním je naplněné teď už nespočetnou masou lidí. Kolem šesté hodiny nejednou vyhucuje jádec a skandování Freiheit, Freiheit. Pracovníci velvyslanectví právě oznamili, že bylo dosaženo dohody o usměrnění odchodu všech příletních do NSR. Objevují se desítky lehké šampaňského, všechno se na jednou sedá na dosah ruky. Přicházejí pracovníci západoněmeckého Červeného kříže a posudu řadí masu lidí směrem, odkud prý už v osm hodin mají přijet první autobusy, které mají všechny lidí postupně převést na libeňské nádraží. Odtud má být vypraveno 12 vlaků přes Drážďany do bavorského Hofu. Na spodní křížovatce u Karmelitskou ulici, kde se má podle plánu nastupovat do autobusů, odchází první skupina, která se zde nízí se stále ještě přicházejícími novými uprchlyky.

Začíná dlouhá poslední noc, ale v tu chvíli to ještě nikdo z příletních neužírá. Teprve po desáté hodině večer se objevují informace, že na straně HDS došlo k jakýmsi technicko-organizačním obtížím, které spočívají v vypravení vlaků. Podle informací pracovníků velvyslanectví čs.strana spolupracuje dobré, jde prostě o to, že je to příliš velký problém a je nutno mít trpělivost. Odhady počtu lidí se pohybují od pěti do jedenácti tisíc. Po půlnoci jsou lidé už unaveni. Je velká zima, mnohé děti začínají plakat. Není dostatek příkrývak. Čs.Červený kříž, který sídlí v obrovské budově někdyšního autem několik zdravotních center z NSR a procházejí mezi promrzlými lidmi. Čas od času se objeví někdo z malečanských soukromů a brucem kávy anebo čaje. Před čtvrtou hodinou ráno jsou chodníky zaplněny sedícími a ležícími postavami převážně jenom v letním oblečení. Stále se objevují lidé s kouvicemi kávy a čaje. Podle poslední informace se čeká na přistavení už třinácti vlaků, ale transport prý proběhne až odpoledne, aby ho bylo možné připravit jako jednorázovou akci a všechn třináct vlaků jelo najednou. Objevují se fantastické pověsti o scénách, které se odehrávaly na čs.křížci po odpoledním uzavření přechodů. Je půl sedmé ráno. Nad Prahou vychází slunce. Promrzlí lidé si v okolních obchodech nakupují snídaně. Odpoledne, kdy snad konečně mají odjet vlaky, se už nezdá tak daleko. Končí předloní poslední noc.

Pohračování - středa byla v Praze nedávno přivítivým teplým dnem se slunečným počasím. Ti, co se nevysepali v chladné noci, došlapali dopoledne, zatažení na chodoucích, či cyklisti o sví domů. Před poledнем jen se skupinou zahraničních novinářů diskutovali o posledních novinkách. Mezi uprchlíky se prý objevilo několik mladých lidí, kteří v noci po uzavření braničních přechodů tajně přešli hranice do Československa a stoupali příjeli do Prahy. Ostatní ovšem vypadávají, že na Letenské pláni, která je vzdálená jen pár minut jízdy autem, stojí od včerejšího večera přes dvacet skříňových automobilů s pohotovostním plukem SSB. Ale o tom nikdo nechce ani pěknýslet. Atmosféra se uvolnila, mladí Němcí si na popud pracovníků Červeného kříže pár jízdy a uliceji papíry a smeti. Uprostřed nejhustšího davu koluje velká igelitová taška, do které lidé dávají obytek peněz, které u sebe ještě mají. Vznikla spontánní sbírka na Červený kříž. Neptal jsem se, ale myslím, že na ten západoněmecký, jehož pracovníci prakticky bez spánku a s obdivuhodnou trpělivostí a laskavostí pomáhali po celou noc uprchlíkům na malestranské ulici.

Ča.Červený kříž se objevil před branou velvyslanectví až kolem jedenácté hodiny dopoledne, sestoupen skupinou asi patnácti pracovníků aparátu, deprezívých fotografov, který ovšem během pro fotografoval téměř výhradně ruce skupinu. Po krátkém vyjednávání začali rozdávat plachovky s Coca Colou, necháli však odpovědět na otázku, proč nemohly být na noc přivezeny příkryvky, várnice s teplým dajem, maringotky a chemickými toaletami, ezebo proč prostě Ča.Červený kříž neposkytl alespoň na noc matkám a dětem svoji blízko políčkovou budovu.

Po třetí hodině dopoledne je přes Malou Stranu přerušena automobilová i tramvajová doprava a kolem páté hodiny konečně přijíždí první autobusy. Nejprve jde nastupování soufalu posudu. Lidé musejí k autobusům procháset kontrolem dokumentů a potom širokým kordonem přeslužníků pohotovostního pluku SSB v bílých přilbách. Okolo kordonu se rychle shromažďuje zvědavý dav hruba 300 Pražáků, kteří se loučí s každým odjíždějícím autobusem máváním a potleskem. To všechno se toleruje, jenom se nezmí fotografovat. Několik fotografií amatérů přichází o film. Nezítim se rozhíklo, že vlnky nebyly zpozděny kvůli snaze orgánu NDR zdržet transport tak dlouho, aby přes NDR projížděl až v noci, jak se mnozí domnívali, ale proto, že stevky těch lidí, kteří nestihli přejet hranice do Československa před jejich uzavřením, obsadili nádraží a sedali si na koleje, aby vlakům zabránili v odjezdu. V průběhu večera se nastupování zrychlují, přeslužníci VB pondělají manuálem a dětmi a seni podávají zavazadla přes zátarasy vymezující průchod, v němž se kontrolují doklady. Konflikty s pondělajícími podvečerem jsou dál vše zapomenuty a všechni se snadí mít to už co nejrychleji za sebou. Ulice se postupně vyprazdňuje, místní lidé přinášejí stejně jako den předtím kávu a čaj.

V půl dvacáté v noci je náhle ulice přední a z brány velvyslanectví se začíná odvijet dlouhý had těch, kdo čekali vennitř. Odhad celkového počtu uprchlíků teď dosahuje až 16 000. Je ještě větší zima než včera, ale to už nikomu nevadí. Před rámem vše nálež končí.

Na ulici a na prostranství před velvyslanectvím jsou hromady odpadků. Několik promrzlých policistů postává před budovami amerického a západoněmeckého velvyslanectví, kde parkuje deset mikrobusů a kamionů západoněmeckého Červeného kříže. Všude jenjdí vozy odtahové služby. Podle údajů raného Rudého práva je v Praze 1600 opuštěných automobilů z NDR. Druhý díl exodu tedy skončil. Sám exodus bude potrávovat. V ulici Tržnícké stojí dva opuštěné trabanty, které prý přijely až po ránu. V zákuze kufru jednoho z nich je zastrčen svazek klíčků. Posle vyhýbavé odpovědi jednoho z pracovníků západoněmeckého Červeného kříže je v budově velvyslanectví znova už několik desítek lidí. Na rozhoudkou mi říká: "My tobě vyřešit nedokáme, ja třeba odstranit příčinu".

V semizádatu nové vydlova:

Lidové noviny č.9, roč.2., září 1989, 28 stran A4
přináší materiály z domova a zahraničí, mj. Dopis mladých novinářů, rozhovor s Jiřím Hanzelkou, právní rubriku s příspěvkem Král je nabý, Povídání s Jiřím Suchým, informaci o politickém vězni Antonínu Pernickém, další materiály o Katyni aj.

Sport č.3, roč.1., září 1989, 36 stran A4
obsahuje rozhovor s Václavem Havlem, komentář Jana Rumlů Limity současné oponice, reportáž Ivana Lampera Jak zabít horníka, rozhovor s představitelem nadárenského Svazu svobodných demokratů Veronem Kőszegem, články z kultury Komu tleskáme a když druhá generace od Zbyňka Rejdy a Andreje Stankoviče.

Ceskoslovenský helsinský výbor - informační správodaj č.3, 37 stran
je celý věnovaný Situační správě Čs.helsinského výboru za rok 1988.

Diskuse č.76, říjen 1989, 23 stran A4

teoreticko-politický občenik s příspěvkem Jana Šimy Několik slov o sobě, pracovním textem Vladimíra Turka O socialismu a hlavně proti němu a Malými úvahami o mladých Vlada Príkryšťákového.

Informace o církvi č.10, 1989, 26 stran A4

přednášená báseň R.H.Rilkeho Podání, dále obsahuje mj. článek Litoměřická diecéze se dočkala svého pastýře, dopis Rudemu právu s titulem Je to výchova k rodičovství, pastýřský list J.Brauna o vnitřní politické situaci v NDR, dopis slovenských intelektuálů preidentu ČSSR a další správy ze života církve.

Voknoviny, č.15, nepaginováno

je věnované vězněným kamarádům - Františkovi Stárkovi a Ivanu Jirouseovi a obsahuje mj. polemický materiál Petrušky Buškové Několik na zcela uspořádaných poznámek, článek Lidécká práva v otázkách a odpověďích, rozhovor s Pavlem Janským, bázeníkem a politickým vězněm a paděstým let, ekologickou rubriku, báseně, prozú a další.

Správodař demokratické iniciativy č.7, červenec 1989, 14 stran A4

přináší Akční program Demokratické iniciativy, základ z diskuse se Zbigajevem Dujačem a další správy.

Ekoorganizator č.1, červen 1989, 10 stran A4

vydává Ekologická společnost a obsahuje krátké informace z činnosti oficiálních a nezávislých ekologických iniciativ.

Krátké správy

Přepadení Jany Miklušákové

Jana Miklušáková, devatenáctiletá senitářka, která byla v poslední době několikrát zadřína ve Stromovce a při diskusech na Karlově mostě, když ve čtvrtek 29.9. po skončení běhu třídu Politických vězňů pěšky domů do Karlína. Když procházela pod Negrelliho viaduktem, byla přepadena čtyřmi muži v civilu, kteří ji vrátili do vozu a za neustálých výhrádeček ji odvezli na polní cestu poblíž Horních Počernic, kde ji, už za tmy, ponechali. V průběhu incidentu ji vyhrožovali fyzickým násilím a provedli ji nezákonnou osobní prohlídku. V jednom ze čtyř násilníků poznala Jana Miklušáková příslušníka StB, který spolu s dalšimi byl Stanislava Fence v Karlově ulici dne 30. srpna 1989.

*

Eurová napadení Václava Svobody

Dne 5.10. po 17. hodině byl na třídě Politických vězňů eurově zadržen Václav Svoboda jedním z příslušníků StB, který jej zatáhl do průjezdu blízkého domu, před jehož vchodem stál uniformovaný příslušník StB, Václav Svoboda, nar. 23.4.1962, Křeslice 63, třída TOS Hostivař, člen MKJL, utrpěl otřes mozku, byl mu oddíván ruk a nejedně do 13.10. je v pracovní neschopnosti. Na eurově počínání nesouhlasného příslušníka StB, který V.Svobodovi vyhrožoval, "že ho zabije, uvidí-li ho ještě na nějaké akci nezávislých iniciativ", podal V.Svoboda oznamení na oddělení VB ve Štolké ulici, kde o ním byl napsán protokol.

*

Klášterní líčení ve věci Vladimíra Veselíčkého

Dne 26.9.1989 proběhlo za přítomnosti ač čtyřiceti přátel občanovanského před soudem městského soudu v Brně na předsednictví JUDr. Marie Mindříkové klášterní líčení v trestní věci Vladimíru Veselíčkému, občanovanskému a tr.činnému účetnímu na veče jnského činitelce podle §155 tr.z. a z výtránnictví podle §502 tr.z. Těchto trestních činů

se měl Vladimír Veselský dopustit 21. srpna v Orlí ulici v Brně, kde údajně vulgárně vykřikoval a spůsobil zranění příslušníků VB, kteří jej hodlali předvést na OS VB, jelikož měl podle jejich názoru nepočkozený občanský průkaz.

Ve své výpovědi uvedl Vladimír Veselský, že měl nový, nepočkozený občanský průkaz, který zřejmě nezhrál sami příslušníci VB, aby mohl zdminku k jeho zadržení. Pečefol, že by vulgárně vykřikoval a fyzicky napadat příslušníky VB. Ve výpovědích příslušníků VB Finsela, Kleina, Jechmana a Roška se objevily rozpory, jejichž objasnení by mohlo dát na pravdu výpovědi Vladimíra Veselského. Obhájce JUDr. Jiří Machourák žádal o předvolání sedmi dalších svědků, kteří by svoji výpovědi mohli významně přispět k objasnení celého případu. Jeho žádost byla usnesením senátu zamítнутa jako nadbytečná. Hlavní líčení bylo odloženo na 24.10. v 8 hodin do místnosti č.45 městského soudu v Brně.

Vladimír Veselský, třiaadvacetiletý dělník z Brna, soudává nadále ve vazbě v Brně-Bohunicech, kde ukončil po dvacetičtyřech dnech precesní hladovku, kterou se bránil proti svému obvinění a věznění.

VI. Veselský byl zadržen 21.8. na Orlí ulici v Brně a obviněn z útoku na vořejného činitele podle §155(1)a tržák., rozhodnutím městského prokurátora v Brně ze dne 24.8. byl vzat do vazby. Po týdení hladovce byl ve velmi špatném stavu převezen do všeňské nemocnice v Praze na Pankráci. Zde byl několikrát vyšetřován soudou, v hladovce však pokračoval. Když nebyl propuštěn z vazby 4.9. po seznámení s výsledky vyšetřování, přestal pít. Bylo mu vyhrožováno, že bude opět živen soudou, což odmítl s odůvodněním, že neendáti násilí. Po čtyřech dnech začal opět pít a 15.9., ve velmi špatném psychickém i fyzickém stavu svoji hladovku ukončil. 20.9. byl převezen zpět do Brna-Bohunice. Brojí mu trest odňtí svobody až na tři roky.

*

Hladovka Miloslava Marečka

Podle posledních zpráv Miloslav Mareček, obviněný z přípravy k trestnému činu pobuřování za rozhíkování Několik vět, pokračuje nadále ve svém bytě v Kyjově v hladovce na protest proti svému obvinění. Tuto hladovku započal 10. adří, neboť usoudil, že zákonné prostředky se nedovolá spravedlnosti. Každý den proti jeho vůli kontroluje lékař jeho zdravotní stav. Aby nezpůsobil svoji hladovku problémy zaměstnavateli, přerušil pracovní proces a vybírá si neplacenou dovolenou.

V dopise Petra Košáka z 18.9.1989, který adresuje generální prokurátoru ČSSR, považuje on a dalších 27 spolupodepsaných občanů trestní stíhání proti Miloslavu Marečkovi za nespravedlivé.

*

Udělení ceny Olafa Palmeho

Dne 2.10.1989 byla Václavu Havlovi udělena Nadaci pamětního fondu Olafa Palmeho cena roku 1989 za "jeho důsledné a odvážné vystupování ve prospěch pravdy a demokracie". Václav Havel v čílkovaném dopise n.j. "doufá, že svým budoucím počinům bude práv pecté, které se mu dostalo". Cena Olafa Palmeho je spojena s částkou 100 000 švédských korun, kterých se V.Havel sňekl v naději, "že ji Nadace pamětního fondu O.Palmeho investuje ve prospěch čs.kultury".

*

Dopis do SSSR

Skupina aktivistů různých nezáviselých skupin - Charta 77, VONA, Čs. hejtmaneký výbor, Obroda SOS, České děti - napsala dne 2.10.1989 dopis, který adresovali Nejvyššímu sovětu SSSR, Sjezdu lidových poslanců SSSR a sovětským hromadným odůlovacím přestředkám. Upozorňuje se v něm na přetrvačující následky intervence armády Sovětského svazu a čtyř zemí Varšavské smlouvy do Československa před jednadvaceti lety. Dopis poukazuje na konkrétní případ 22leté zdravotní sestry Lucie Váchové obžalované z pobuřování, kterého se měla dopustit výrobou a rozhíkováním letáků požadujících odchod sovětských vojáků a odstoupení čs.vlády dosazené tanky. V dopise jsou dále jmenováni další vězňové, kteří jsou stíháni za rozhíkování letáků před 21.výročím vojenského zásahu a další občané stíháni za uctění památky našich spoluobčanů zabítných vojáky Varšavské smlouvy v roce 1968.

*

Setkání s parlamentní delegacemi

V posledním týdnu došlo ke třem setkáním aktivistů Charty 77 a dalších nezávislých skupin a iniciativ s členy parlamentní delegacemi, které v Československu díky na oficiálních návštěvách. Dne 20.září proběhla v bytě mluvčí Charty 77 Daný Němcové aži dvouhodinová diskuse s delegací Spolkového sněmu Německé spolkové republiky, kterou vedl Peter Glotz. Dne 22.září se setkali aži patnácti zástupci čs.nezávislých skupin kandidátů poslanci a senátorki, vedeni předsedou poslaneckého sdružení Kanada-Evropa poslancem Terrencem Clif福德em, aži dvouhodinové setkání se odbyvalo na zahrádce rezidence kanadského velvyslance. Dne 26.září se na pozvání britského velvyslance setkali aktivisté Charty 77 a dalších iniciativ aži skupinou labouristických poslanců Velké Británie, v jejichž čele byl poslanec John Marek; diskuse trvala více než hodinu. Při všech těchto přiležitostech objasňovali čs.členaři situaci v oblasti lidských práv a zvláště adresaňovali, že na čs.vedení je třeba vykonávat nátlak, aby propustilo politické vězně. Kromě jiných případů byli následní poslanci informováni o případu vězněných a stíhaných slovenských demokratů.

*

Dopis signatářů Několika vět předsedovi vlády ČSSR

V dopise z 20.9.1989, který 22 čs.členů (mezi nimi Václav Havel, Jiří Křížan, Jiří Hájek, Milan Šimčák, Josef Zvěřina, Miloš Rejhrt, Jiří Hanuska, Milan Uhde) adresovalo Ladislavu Adamovi, se píše, že signatáři Několika vět tvoří dnes již nezanedbatelnou společenskou sílu. Ladislav Adamec je žádán, aby Několik vět považoval nadále za petici, veniklou v souladu s petičním právem. Dále se v dopise uvádí, že společenská represia, šikanování a persekuce desítek občanů jen potvrzuji oprávněnost všech požadavků, které byly v provolání Několik vět vysloveny. Autorki dopisu upozorňují dále na prostředníka, kardinála Františka Tomáška, který nabízí příhodnou půdu k dialogu, k němuž je připraven i partner a spoluji v takovém kroku jednu z možných cest, jak předejít hrozící společenské krizi.

V krátkém rozhovoru před vraty Úřadu předsednictva federální vlády došlo 19.9. k ujednání mezi zástupcem signatářů tohoto dopisu Jiřím Křížanem a poradcem předsedy vlády dr.Oskarem Krejčím, že text dopisu nebude deset dní zveřejněn. Přesto aži předseda federální vlády L.Adamec, aži rádny k jeho zástupců v tomto termínu na dopis zádným způsobem nereagovali.

Počet signatářů provolání Několik vět dosáhl dne 6.10.1989 31 533.

*

Ota Veverka nadále vězněn

Zájem Oty Veverky, zakládajícího steupence Křížového klubu Jana Lenocha a signatáře Charty 77 o podnětelné propuštění byla dne 25.9.1989 zamítnuta okresním soudem v Kladně. Ota Veverka vykonal své ve II.NVS ve Vlueřích u Kladna jednoroční trest, k němuž byl odsouzen v únoru r.r. ze kladení květin k soše sv.Václava u přiležitosti uctění památky Josefa Palacha. Soudní budovu blízeli příslušníci SNS a StB, kteří neumožnili přátelům Oty Veverky vstup do jednací síně. Václav Havel, který na soud přijel, našel své auto pokosné. Do všech zámků automobilů byly nastrkány jehly. Do konca trestu zbyvají Otovi Veverkově přes tři měsíce.

*

Jarešlav Krbůšek znova soudce

Jarešlav Krbůšek, nar.9.10.1952, obráběč kovů a TOS Hostivař byl původně stíhaný jako obviněný z předinu proti veřejnému pořádku, jehož se měl dopustit svou účastí na shromázdění 28.10.1988 na Václavském náměstí v Praze. Vše byla rozhodnutím JUDr.Jana Bělohradského z 30.11.1988 postoupena přestupkové komisi ONV pro Prahu I, která J.Krbůškovi učinila pokutu 200 Kčs.

Nejvyšší soud ČSR v soudu složeném z předsedy JUDr.Petra Brachovského a příslušníků JUDr.Jarešlava Bobka a JUDr.Václava Mrkveny vyhověl dne 30.6.1989 stíhlosti generálního prokurátora a vyslovil se, že usnesení soudce Bělohradského byl porušen zákon. Usnesení arušil a neřídil obvodnímu soudu, aby ve vči znova jednal a rozhodl. Klávní líčení konané 26.9.1989 v Praze I, bylo po zahájení otrečeno na 12.10.1989.

Postup generálního prokuraře a nejvyššího soudu pravděpodobně souvisejí s petici časopisu Členský ROH TOS Košťávat, jejímž autorem byl údajně právě J.Krbáček, v níž se protestuje proti politickému násilí mocenských orgánů, a to především při lednových shromážděních na Václavském náměstí.

*

Uctění památky svatého Václava.

Ve čtvrtek 28. října, v den svátku sv.Václava, se konala od 18 hodin v pražské katedrále sv.Vítka náč. již se zúčastnilo asi 5000 lidí. Část účastníků měla se po jejím skončení odebrat ze zpěvu svatozářského chorálu pásky přes Malou Stranu, Karlovy most a Staré Město na Václavské náměstí, kde se ve 20 hodin mělo před památníkem knížete Václava sejít shromáždění k uctění památky téhoto světce a patrona země české. Kolem 20. hodiny bylo na prostranství před památníkem a na obou chodnicích tři až čtyři tisíce lidí. Současně se však mnozí mimo pobytového města nebo významného státu a Václavské bezpečnosti, kteří kontrolovali občanské práky a vypisovali si z nich údaje. Nebránili lidem v položení květin a sochy sv.Václava, ale všechny občany, kteří tak učinili, po položení květin legitimovali.

K brutální represi tentokrát nedočle, avšak ve 20,45 hodin byl na Václavském náměstí při kontrole občanského práku zadřen signatář Charty 77 Jiří Wolf, jemuž bylo vysloveno po převezení na oddělení VB ve Skalké ulici podezření z předčinu proti veřejnému pořádku. Měl se ho podle policisty konajícího objasňování dopustit tím, že ve 20,40 hod. měl vstoupit v Praze I na Václavském náměstí více než 200 osob, jiní předpovídali náboženský chorál. Jiří Wolf byl z policejní stránice propuštěn až v jednu hodinu po půlnoci. Kromě něho byli na oddělení VB ve Skalké ulici předvedeni další tři občané. Jiří Burian, který byl zadřen až po rozchodu lidí u obchodního domu Družba zhruba v 21 hodin, když v horou části Václavského náměstí hovořil až ke dvěma tisícům mladých lidí o svobodě a demokracii. Dalšími zadřenými byli 19letý signatář Charty 77 David Bládek a 13letá učnice Jitka Křenková, kteří byli zadřeni u posníku sv.Václava až ve 22 hodin.

*

Výslechy v Brně

V souvislosti s konáním Brněnského fóra dne 25.9.1989 byli téhož dne zadřeni několik nezávislých aktivistů z Brna. Hanu Holcnerovou a Jaroslava Babatu vyslychal příslušníci StB pod zámkou tvrzezení, že během hlavňové líbezeni s Vladimírem Veselým má dojít k narušení veřejného pořádku. Výslechy byly mnoho protahovány tak, aby se H.Holcnerová a J.Babata nemohli zúčastnit Brněnského fóra. To proběhlo v sále Vysokoškolského klubu na téma informovanost veřejnosti a možnost zasahovat do veřejného života za pomoc poslanců. Brněnské fórum bylo na přání primátora města Brna ing.Josefa Pernici ukončeno již ve 20 hodin, přestože zevírací doba ve Vysokoškolském klubu je ve 22 hodin.

*

Berušky před budovou Rudého práva

Ve čtvrtek dne 21.9. se během třídní Politických věží zúčastnilo 72 běžců, kteří odeslali pozdrav vězněným Renatě Pánové a Josefmu Rámcovi. Poprvé až do veřejné vystouplí členové rekonstituované sčuružení Berušky, které bylo založeno údajně už v červenci t.č. skupinou mladých lidí z učňovských atředisek a atředních škol. Po skončení běhu se až třicet Berušek odebralo k nové budově Rudého práva na Florenci, kde oslavily den tisku korzem "alegorických osob" a jejich přátele. Mezi alegorickými postavami byla například malá bruneta s černou flétnou v ruce, která měla na rázech plakát s nápisem "Jsem vysoká bloudýna a neumím číst flétnu". Plakát s tvrzením "Neroz nosím čepice", potom logicky měl mladý muž s velkou čepicí a podobně mladík v černých kalhotách tvrdil na svém plakátu, že nezná černou barvu. Příslušníci StB filmovali Berušky videokamerou a postupně zadrželi ještě ne sedmnáctiletou studentku gymnázia Lenku Doležákovou, stejnou starou studentku SKŠ Irenu Křížovou, 18letého operátora počítače Vladislava Tarkovského a Tomáše Stříbrného. L.Doležákové příslušníci StB vyhrolovali, že začíti ji, celou její reditu, že nadostuduje a dokonce ji silně udeřili do obličeje. Po třech hodinách ji předali příslušníkům VB, kteří s ni sepsali protokol a učítili ji a J.Křížové pokutu 100 Kčs za údajný přestupek proti veřejnému pořádku.

*

Soudní spory o tiskovou opravu

Jiřina Šiklová žáluje Rudé právo

Obvodní soud pro Prahu 1, jehož senátu předsedal JUDr. Jan Vyklický, projednával dne 18.9.1989 žálobu dr. Jiřiny Šiklové, jíž se domnívá, aby Rudému právu byla učleněna povinnost uveřejnit opravu nepravidlivých údajů o její osobě. RP uveřejnilo dne 9.3.1989 článek Záštitky a Mnichova, které se dotkly cti J. Šiklové a požadují ji v zaměstnání. Právní zástupce ředitelstva RP JUDr. František Orlovsý se pokoušel prokázat správnost údajů v napadeném článku jednak výpsem z výpovědi J. Šiklové, kterou učinila pracovníkem Státní bezpečnosti, jednak výslechem téhož pracovníka. Z výslechů obou svědků (v hodnosti majora a nadporučíka) vyplývalo, že ani takový zápis nepožadovali (byl opatřen pouze čífrou a neměl žádnou formu zápisu o výpovědi). Při domovní prohlídce v bytě, v rekreačním objektu a na pracovišti nenašli žádné peníze, o nichž se píše v článku RP, a také je ani nikdy neviděli. Soud se nespokojil s tvrzením obou pracovníků StB, že si dělali poznámky o údajích výročích Jiřiny Šiklové a požadoval další důkazy. Soudní jednání bylo proto odroženo na neurčito.

Omluva Erichu Kulkovi

Ve vleklém soudním sporu byl 25.9.1989 konečně obvodní soudem pro Prahu 1, jehož senátu předsedal JUDr. Jan Vyklický, vynesen rozhodnutí. Žalovaný Josef Šebesta a nakladatelství Melantrich byli uznáni povinnými uveřejnit společně nebo každý sám za sebe na vlastní náklady v deníku Svobodné slovo v rubrice správ a domova nebo s kultury do 15 dnů od právní moci rozhodku následující článek: "Omluva Erichu Kulkovi. Údaj na str. 230, odstavec 2. knihy Josefa Šebesty 'v nem začítbou?' vydané nakladatelstvím Melantrich v Praze v roce 1986, kde je uvedeno '...konfident voetinského gestapa Erich Kulka-Schöbl, který v době okupace působil v protilišovském referátu. Byl to muž, který byl podle potřeb gestapa setýkán a opět propouštěn na svobodu...' je nepravidlivý. Josef Šebesta a nakladatelství Melantrich se žálobou za uveřejnění tohoto údaje, kterým mohlo být poškozeno a dotčeno jméno, pověst, lidové cítění a čest žalebce, omlouvají".

Rozsudek obvodního soudu nenabyl právní moci, zádua z obou stran se nevyjádřila, zde se odvolá. Je však pravděpodobné, že dr. Danisz podá odvolání alespoň proti výroku o nákladech řízení.

Satisfakce Petru Uhli

Městský soud v Praze dne 6.10.1989 potvrdil rozhodnutí obvodního soudu pro Prahu 1 z 15.5. t.r., jímž se Rudému právu zařizuje, aby do třiceti dnů od právní moci rozhodku v seboražní vydání deníku Rudé právo na straně 2 nebo 3 uveřejnil tiskovou opravu tohoto znění: "V článku Jaroslava Kojsara ze dne 18.6. uveřejněném pod titulem 'Avanturista s taz. Čtvrté internacionálky - Pod maskou pseudorevoluční fráze' byly uvedeny nepravidlivé údaje. Neží pravda, že by se Petr Uhl účastnil diskuse o plánech na ovládnutí Če.-rozhlasu a odvysílání protivládního prohlášení. Petr Uhl byl odouzsen v r.1971 ke čtyřem letům odnátí svobody, nikoliv k několika měsícům."

Petr Uhl je první aktivista nezávislých iniciativ, který dosáhl, aby částečně, souční cestou zadostiučinění po uveřejnění načituřbačského článku. Další soudní řízení o žalobách Ericha Kulky, Jiřiny Šiklové a Ivana Havla nejsou dosud pravomocně ukončeny.

Petr Uhl vydal po vynesení rozhodnutí prohlášení, v němž m.j. uvedl: "...Po celých čtyřiceti letech bylo obtížné si představit, že by se diovéku, posluhovenému Rudým právem, mohlo dostat u soudu alespoň částečné satisfakce. Občanský soudní řád, upravující procesní strážku soudního řízení, i dosud platný tiskový zákon z r.1966, nedávají příliš možností pro dosažení nápravy soudní cestou. Přesto však soudci, prvého i druhého stupně, kteří působí v institucích, ideově a sociálně zcela svázaných s Rudým právem, byli nutni uznat alespoň některé nesporné skutečnosti".

*

Zákaz vysílání a solidární akce na protest

Círujeme instrukci vydanou dne 12.7.1989 pro některé pracovníky Če.-rozhlasu: "V souladu s instrukcí ústředního riaditele Če.-rozhlasu dr. Karla Kvasila č.č., prednesenou na stanovisku aktívce pracovníků Če.-rozhlasu v Praze dňa 10. čísla t.r.

prednesenej na stranickém aktíve pracovníkov Čs.rozhlasu v Praze dňa 10. júla t.r., kde u okamžitého platenstva zablokovať a nevysielat hudobné nahrávky autorev a interpretov z oblasti populárnej hudby: Rana Zágerová, Michal Kočák, Ivan Hoffmán, Jiří Suchý, Vladimír Merta, Milen Blavas, Petr Škoumal, Václav Daněk, Marta Kublšová, Jiří Dědeček, Petr Novák, Tomáš Tvaroch, Ladislav Kment, Ondřej Konrád, Jiří Černý, Jiří Bulis, Rudolf Pešlák, Martha Kleftheriadou. Počiatok Čs.rozhlasu na Slovensku, hlavná redakcia hudobného vysielania, 812 90 Bratislava, Nýtna 4, číslo pečiatky: -1-. Podpis je nečitelný.

Väčší počet pražských hercú sa nyní rozhodl, že na protest proti diskriminácii svých kolegov, ktorí sa pripojili k petici Několik vás, odmítne po celý mesiac listopad prijímať jakeukoli práci v Čs.rozhlae. Herci tím protestujú nejen proti nákažlom v Čs.rozhlae, nýbrž i v ďalších institúcích.

*

Ekoologické manifestace

Proti výstavbe koksovny ve Stonavě protestovalo 3.10.1989 v Praze na Námestku asi 150 ľudí. Budúc na začiatku manifestace byla zadržena Lenka Marečková, ktorá zde četla texty týkajúce sa této stavby a krátce po ni Ivan Šrek. Lenka Marečková bývala po týždňoch hodinách propuštěna, avšak Ivana Šreka strávili v cele předběžného zadržení na Pankráci 88 hodín. Byl propuštěn teprve 9.10. dopoledne.

Další manifestace na protest proti výstavbe koksovny ve Stonavě měla probíhat v Českém a Polenském Těšíně. V Polenském Těšíně se uskutečnilo 3.10. v 15.30 hod. na náměstí asi 300 lidí, k nimž přišli i m.j. dva poslanci polenského Sejmu a jeden senátor. Po skončení shromáždění na náměstí se vydali jeho účastníci na nábřeží řeky Olše, odkud pozorovali levý břeh, na němž se měla současně konat manifestace svolaná čes.nesávislými skupinami. Viděli však jen policii, která legitimizovala občany. Samotný Český Těšín připomíval obléhané město. Náměstí ČSLA, kde se měla konat první část manifestace, bylo policejně scela uzavřeno. Státní bezpečnost zadala na několik hodin 12 čs. občanů.

* V počtu asi dvou set lidí se dne 20.9. v 17 hodin shromáždili u bývalé Slezské restaurace přátelé uaslující o ochranu Stromovky. Několik desítek z tchoto tichého korza zadrželi příslušníci SSB na jednu až dvě hodiny. Proti Vladimíru Tornovskému bylo vyneseno podezření z přesunu proti veřejnému pořádku podle §61a zák. o přečinech.

*

Nové nezávislé iniciativy

Dne 6.9.1989 sa konala zakladajúci schôdza Kruhu Nezávislej inteligencie. Prehľadom obsahuje sedm bodov programu, ktorý chce podporiť dialog všetkých složiek spoločnosti, maximálnu informovanosť, reabilitaci etických principov a vyutupovať na obrane svých členov i ostatných tvôrčich vedeckých pracovníkov pred represiou a perzekuciou. Na schôdzi bola ustavena exekutiva vo složení PhDr. Ivan Gabal, Štěpánovická 42, 162 00 Praha 6, RNDr. Ladislav Blavatý ČSc., Nepomucká 7, 150 00 Praha 5, RNDr. Jaromír Jóba ČSc., Na baště sv.Tomáše 3, 118 00 Praha 1, akademik Miroslav Kratochvíl, nám.Svobody 1, 160 00 Praha 6, RNDr. Lubomír Kopacký ČSc., Krkonošská 1, 120 00 Praha 2, PhDr. Petr Kratochvíl, Zelená 25, 160 00 Praha 6, Doc.dr.Libor Páty ČSc., Fr.Kocourka 27, 150 00 Praha 5, ing.Josef Vavroušek ČSc., Příčná 2, 110 00 Praha 1.

* Na severnej Moravě byl v miestnych dnech založen Severomoravský ekoologický klub, ako regionálni sekcia Ekoologického združenia nezávisle ekoologické iniciatívy, ktorá mala doposud těžiště své činnosti v Praze. Zároveň sa svým vyhlášením vydává Severomoravský ekoologický klub prvý dokument, ve kterém upozorňuje na skutečnost, že výstavba koksoárny ve Stonavě je za současné ekoologické situace ve střední Evropě ekoologickým zločinem, kterému musí být zabráněno. Kontaktní adresy na Severomoravský ekoologický klub jsou: Jaromír Glac, Revoluční 234, Rychvald a Jaromír Plekoč, Radkova 8, Opava.

*

Zásah proti hudebním skupinám

Ači čtyřicet uniformovaných příslušníků SNT vtrhlo na soukromou zahrádku Zdeňka Oberhelma v Orlíkově, kde 23.9.1989 probíhalo vystoupení několika hudebních skupin z Polska a Československa. Dvěstě zúčastněných lidí bylo legitimováno, 25 lidí dočasně zadrženo, mezi další zhlížení obušky. Zásah policie byl nevyklo surový a od jízdající účastníci byli sledováni až do Ostravy.

*

Beseda v katakombách

Brněnská sekce Masarykovy společnosti uspořádala dne 16.9. při přiležitosti výročí úmrtí T.G. Masaryka dvě kulturní akce. V Divadlelu na hradbách vystoupil Miroslav Částecký s ukázkami z knihy Karla Čapka Hovory s T.G.M.

Beseda a Annou a Herbertou Masarykovými se uskutečnila v suterénním sále Celetného, původní sál OKVS Brno byl z technických důvodů uzavřen. Na nedostojné podmínky upozornila také Anna Masaryková, která řekla, že je přiznacné, musí-li se beseda o prvním prezidentovi naší republiky konat v prostředí připomínajícím katakomby.

*

Občedné městečko

Pietní vzpomínkové odpoledne k 52.výročí úmrtí T.G. Masaryka, které mělo proběhnout v Červeném Kostelec, bylo zrušeno zásahem VB, která městecko obklíčila a její příslušníci kontrolovali projíždějící osobní vozy a vyslychaly Pidíče, kde jedou a kdy se budou vracet. Přesto však byl k památníku legionáře polezen věnec s trikolórou a nápisem "T.G. Masarykovi - čestnému občanu Červeného Kostelce - věrní občané".

U Zdeňka Kinského, který ručil za správnost podepsání petice 120 občanů, žádajících přejmenování náměstí na náměstí T.G. Masaryka, byla provedena domovní prohlídka, další signatáři této petice Tomáš Kulda a Zdeněk Hruška byli vyslycháni, počedení jmenovanému bylo vysloveno podezření z předinu proti veřejnému pořádku a odobrán cestovní pas.

*

Jednou větu

¶ Marek A. Nowicki a Stefan Starczewski zaslali dne 7.9.1989 jednou Helsinského výboru v Polsku dopis vládě PLN a vládám států - signatářům Závěrečného smlouvy z Helsinek, v němž protestují proti tomu, že v květnu a červnu t.r. byli v Bulharsku uváženi aktivisté usilující o zachování lidských práv, jmenovitě Todor Gagalo, Nikolaj Kolev, Christofer Subev, Konstantin Tresčev a Anton Zapryanov.

¶ Trináct čs. občanů se obrátilo dne 28.9. na generálního prokurátora ČSSR Jana Pejščka dopisem, v němž v souvislosti se zatčenými čs. občany Jakubem Dubským, Janem Čížkem, Juliem Nassem a kpt. ČSLA Josefem Němcem, podešťalými u přípravy a organizování teroristických činů, vyslovují pochybnosti, ada-li nejde jen o záměrnou konstrukci, která má vrhnout předešlému špatné světlo na Charty 77 a kvůli níž jsou již několik měsíců ve vazbě nevinní lidé.

¶ Na své schůzi dne 13.9. vyjádřil výbor českého Pen-klubu rozhodnutí sledovat případ občanů stíhaných a perzekuovaných za své občanské přesvědčení, literární a kulturní činnost a intervenovat u československých úřadů v jejich prospěch.

¶ V areálu Zahradny Čech, kde právě probíhala bojuč zaváděvaná výstava, popsal dne 23.9. neznámý člověk piedestal, na němž se nachází bronzová socha J.V. Stalina v nadřívné velikosti, barevnými nápisy: Pryč se Stalincem a Neustavte pomníky masovým vrahdům!

¶ 37 československých evangelíků protestovalo svým dopisem ze září t.r. na sekretariátu pro věci církevní proti odebrání státního souhlasu Zdeněmu Šenavovi, vikáři v Senově a Pavlu Pokornému, vikáři v Trutnově.

¶ Trestní věc Petra Pospíšila, obviněného z podvracení republiky, vrátil krajský prokurátor v Brně JUDr. Pavel Indra jíž podruhé k doberření.

¶ Přestupková komise ONV Brno 3 uložila 15.9. Haně Holcnerové pokutu ve výši 100 Kč za údajné vylepování letáků informujících o činnosti MHS v Brně.

¶ Michaela Frelová a 7 dalších členů občanů požádali dopisem předsedu Nejvyššího soudu Doc.JUDr.Josefa Ondřeje Číka o přezkoumání rozsudku nad 18letou Renatou Pánovou z Tábora.

¶ Setkání mluvčích a kolektive Charty 77, které mělo proběhnout 23.9. překazili příslušníci StB, kteří střídli byty jednotlivých aktérů schůzky a zadřeli na dobu 6 hodin Václava Havla.

¶ O aktuálních otázkách souvisejících s fungováním agentury VIA a technických problémech se bovorilo na setkání československých, maďarských a polských spolupracovníků dne 21. a 22.9. v Praze a v Brně.

¶ Zájenci o řetězovou hladovku, která probíhá od 30.9.1989 na podporu občanů trestně stíhaných za rozhíkování petice Několik včetně sbírání podpisů pod ní, se mohou přihlásit na adresách: Radek Žeman, Bělohorská 136, Praha 6, Lenka Marečková-Hrachová, Kipská 13, Praha 3 a Josef Kuha, Toplická 17, Praha 9.

¶ Zádáme laskavě členařům letošní srpnové manifestace v Brně, kterým policisté při kontrole naznali občanský průkaz a pod touto sámkou je zadřeli, aby se obrátili na předsedkyni Městského soudu v Brně JUDr.Evu Jungmannovou nebo na obhájce Vladimíra Veselského JUDr.Jiřího Machourka, advokátní poradna č.1, Divadelní 6, Brno (svědectví může posležít k jeho obhajobě). Děkujeme.

*

Nové adresy politických vězňů

Renata Pánová, 18letá členka Demokratické iniciativy, byla 21.9. eskortována do výkonu trestu do Věznaře. Renata Pánová byla odsouzena za dva různé přečiny k soustranému trestu odnětí svobody v trvání šesti měsíců. Rozsudek nenabyl právní moci a přesto byla R.Pánová eskortována do výkonu trestu, což je postup velmi neobvyklý. Její nová adresa je: R.P., nar.3.3.1971, NVÚ Všechny, 430 01 Chomutov 1.

Stanislav Pitař, signatář Charty 77 a aktivista NMÚ, byl 12.7. provinicií odsouzen k šesti měsícům odnětí svobody ve II.NVÚ za údajný útek na veřejného členaře. Od 4.8. je ve výkonu trestu a nyní jmena se dozvěděli, že trest vykonává v NVÚ v Ostrově nad Ohří. Jeho úplná adresa zní: S.P., nar.12.12.1957, PS 10014 - I, 363 50 Ostrov n.Ohří. Stanislav Pitař bude mít žádost výstup 8.1.1990.

Sáša Vondrá, mluvčí Charty 77, který nastoupil 18.9. do výkonu trestu a zatím v něm při normálním průběhu až do 9.11.1989, byl umístěn do NVÚ Praha-Pankrác. Jeho adresa je: Alexandr Vondrá, nar.17.8.1961, PS 5, 140 57 Praha 4.

*

Hledání bomby v Anglické 8

Obyvatelé domu číslo 8 v Anglické ulici v Praze na Vinohradech byli v pátek 6.10. v 10 hodin vyzáváni příslušníky Vojenské bezpečnosti, aby ihned opustili své byty a dům. Tento požadavek policie zdůvodnila tvrzením, že obdržela anonymní informaci, že v domě je uložena bomba, která hrozí výbuchem. Dům byl policejně uzavřen a chodcům bylo zakázáno procházet po chodníku před ním. Akce se kromě uniformovaných příslušníků VB účastnili i civilisté, pravděpodobně příslušníci kriminální služby, z nichž dva mohli být odborní pyrotechnici. Až po tříčtvrti hodině byl přístup do domu uvolněn. Na počátku akce prohlásili příslušníci VB, že si obyvatelé mohou své byty zamknout, protože v nich nic hledáno nebude a prohlídka se omezí na nebytové prostory domu. Přinejmenším jeden z obyvatel domu však po příchodu do bytu zjistil, že byt je zasčen na dva západny, ačkoliv při odchodu jej před svědky zamkl na jeden západ. Shodou okolností jde o byt aktivistů nezávislých iniciativ Anny Šabatové a Petra Uhla.

Jiří Tichý:

Podepsaní překvapení (rejetor)

Zavřeli mě na Maníku, pustili na Bartoloměje. Jinotaj v této krátké věci nechledaje, nemí tam. Pouze jsem si po letech zapamatoval dva svátky. A protože, jak říká Žena, která si věřím, budu do smrti objevovat jíž dříve objevané, dálku

se o radost z nabitého poznání. Napadlo mě ve vězení: budu se letos ještě procházet po srpnových strništích, anebo až na číjnových vyosených hrouškách? Něl jsem štěstí, jehož se některým nedočalo. Stihnut jsem struška. Podzimní breudy se však nekonaly pro jiné překvapení.

Na první kolotoč jsem a maminkou jezdil do Dejvic na "Kulačák". Adélka se poprvé zatočila ve "Fučíkárně", a koho by napadlo, že se bude v pauze mezi zápasem a odpoledneš vyučováním zářijově vznášet v několikanásobkové výšce na vinohradském "Míráku". Náměstí Míru patřilo odjakživa lidem starým a odpočívajícím, rozjívené učňovské mládeži i rozdováděným dětem, využívajícím betonovu plechu ke všemu dětskému. Ve svorné, někdy zaskřípající symbióze, dělili se o náměstí. Až do doby, než se proměnilo v lunaparkový knuraj.

Hydraulickým labutím nevadí česká sousedství novogotického dómu, neprcháčí jim ani secesní Thálie přes ulici. Nakonec, i ona prožila období, připomínající spíše sávavu létajících dřevěných opeřenců. V jídelně U Procházků se zvýšila triba v limonádách a za okny magistrátu, kde labutí perverznost zřejmě vymysleli, spokojeně především: nezávislí míroví aktivisté jim na jejich mírovém náčestí nebudou nařušovat veřejný, ani jiný pořádek.

Není pravého míru, bez slušného chevání k lidem, řekly si asi Jana Petrová a Halkou Marvanovou a ostatními, když chtěli náměstí, pro nic za nic mírovému, vrátkaout několika diskusními podvečery konkrétnější rozměr. Setnášení s nimi patřilo mezi jediné podzemní překvapení, jež mě pohladiло po tváři. Přál bych si jednu z nich za ministorskou předsedkyni. Jsou mladé, hezke a chytré. Britové by nám rádi záviděli a čeli by na poštách nemuseli odmítat jistý druh korunových známek se slovy: "keichty neberu", jak napsal v krátké povídce spisovatel Karel Pecka.

Dvěadvacátého srpna jsem se vedele Janu probudil. U zlínského Standy, na provizeruální matracovém ležátku. I ona přijela, aby se, behušel, nestala svědkyní vítězství zdravého rozumu.

"Náli mu dát dvacet let a ne dvacet měsíců," ozval se na ulici nastánce svérázné demokracie, chevající se už v soudní místnosti jako neotřesitelný sloup kdyži bohařské metropole. Ideologický tribunál, soudající v budevě okresního soudu, v ní odsoudil dalšího kamaráda. "Banba, fuji," odpovídali dřítejší i ostatní přiblížujícím sloupům Standovi přátelé i náhodní kolegové. I místní policajti, s profesionálně potlačovaným obdivem k edocukenemu krajancovi asi cítili, že jejich město, už před lety zneuctěné nebohařovým pomníkem (jak sochařský monument výtištěn pojmenoval jiný český spisovatel), potřebuje sloupy vyměnit. Stanislav Dováty takovou nutnost nejsem cítil.

S hněvivě cukajícími kouthky vzpomněl jsem si na starýčkého typografa z učňovských let.

"Kdybych je tak přešel aspoň o jeden den," ulevoval si při každém členáku, jak nasyval pořádek nových majitelů znárodněné tiskárny. V době, kdy jsem bral poprvé do ruky mosazné sázítko a stěží rozpoznával cicero od гармонdu, vyzávoval tiskářskou černí vonícím motouzem slověně stránsky určené k rozmetání. Starý, stářím však nezattrpklý. Myslil na něj často. Když se zlobím, ale i v radosti.

"Jestlipak se tehdy dožil starý Tima," řekl jsem uedávno ve vězení mladému odpírači vojenského Řemesla, při volbě nového polského premiéra. Obklepeni zloději a rváči z Poruby i Jižního města, jejichž potlesk nás netěšil, usmívali jsem se potutelač pod oholené vousy, a mysleli na toték.

Spěchal jsem do kavárny u náměstí Míru, abych se rozhoučl se Sašou Vondrou, který mně, v té nervózní zlínské noci, dělal apoteózníka po druhém boku. Žel také do vězení. Dřív než Standa, zato na kratší dobu.

Letoční podzim k nám vratoucí stejnými vraty jako loňský: všechnkými.

Zastavil jsem se přesto na náměstí a podíval vzhůru na nedávno bílá břicha obrovských ptáků, atoupačících k chrámové věži. Jak směšné, Picassovu holubici nahradila labuť s hydraulickou prackou.

září-říjen 1989